

Коханчук М.В.,
Державний університет «Житомирська політехніка»
Науковий керівник: Острогляд О.В.,
к.ю.н., доц., доцент кафедри
права та правоохоронної діяльності
Державний університет «Житомирська політехніка»
м. Житомир

ПРИЧИНИ ЗЛОЧИННОСТІ НЕПОВНОЛІТНІХ

На сучасний час ми спостерігаємо все більше скоєних кримінальних правопорушень саме дітьми, а по-іншому неповнолітніми. Статистика нам показує що за 4 місяця в 2021 році неповнолітніми було вчинено 1670 злочинів, за такої короткої строк (4 місяці) на мою думку це достатньо багато. І як говорить статистика це: тяжкі злочини та особливо тяжкі злочини. {статистика взята з сайту «Укрінформ» <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3258660-u-policii-porahovali-skilki-zlociniv-skoili-diti-za-cotiri-misaci.html>}

Виникає питання: Чому неповнолітні особи вчиняють кримінальні правопорушення?

Чинним законодавством України всі особи до 18 років вважаються неповнолітніми. Більшість неповнолітніх думають якщо їм немає 18 років за неправомірні вчинки їм нічого не було, але перш давайте чому вони вчиняють кримінальні правопорушення.

Причини злочинності неповнолітніх:

- 1) коли в сім'ї один з батьків, або і мати і батько поводять себе агресивно то дитина сприймає це як нормальне явище і зрештою сама проявляє агресію до іншим своїх одноліток і менших за віком дітей;
- 2) коли неповнолітня дитина свідомо хоче познущатися над іншими дітьми, довести свою зверхність;
- 3) вплив засобів масової інформації, як інтернет, телебачення;

{Дані були взяті з <https://gorodyshe.gr.org.ua/prychyny-pravoporushen-sered-ditej-ta-vidpovidalnist-za-yih-skoynnya/>}

- 4) втягнення дитини в злочинну діяльність. {Дані взяті з офіційного веб-сайту Верховного суду України [https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/BC0631CD5091F1D6C2257B7C00453E96](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/BC0631CD5091F1D6C2257B7C00453E96) }

Через психічну нестійкість і піддатливість дитячого мозку неповнолітні особи вчиняють деякі правопорушення, вони не усвідомлюють наслідки за ті чи інші діяння.

І як ми знаємо за кожне злочинне діяння, приходить покарання.

До нормативної бази за злочинність неповнолітніх осіб відносять :

- Кримінальний кодекс України
- Кримінально процесуальний кодекс України
- Постанова Пленуму Верховного суду України від 15 травня 2006 року № 2 « Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру»

Кримінальним кодексом передбачено злочини за які караються неповнолітні з 14 і 16 років.

Особи, що вчинили кримінальні правопорушення у віці від чотирнадцяти до шістнадцяти років, підлягають кримінальній відповідальності лише за :

- умисне вбивство (статті 115-117),
- посягання на життя державного чи громадського діяча, працівника правоохоронного органу,
- члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця,
- судді,
- народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною із здійсненням правосуддя,
- захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги, представника іноземної держави (статті 112, 348, 379, 400, 443),
- умисне тяжке тілесне ушкодження (стаття 121, частина третя статей 345, 346, 350, 377, 398),
- жорстоке поводження з тваринами (стаття 299),
- умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження (стаття 122, частина друга статей 345, 346, 350, 377, 398),
- диверсію (стаття 113),
- бандитизм (стаття 257),
- терористичний акт (стаття 258),
- захоплення заручників (статті 147 і 349),
- згвалтування (стаття 152),
- сексуальне насильство (стаття 153),
- крадіжку (стаття 185, частина перша статей 262, 308),
- грабіж (статті 186, 262, 308), розбій (стаття 187, частина третя статей 262, 308),
- вимагання (статті 189, 262, 308),
- умисне знищення або пошкодження майна (частина друга статей 194, 347, 352, 378, частини друга та третя статті 399),
- пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів (стаття 277),
- угон або захоплення залізничного рухомого складу, повітряного, морського чи річкового судна (стаття 278),
- незаконне заволодіння транспортним засобом (частини друга, третя статті 289),
- хуліганство (стаття 296).

{Джерело «Кримінальний кодекс України»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n100>}

Під час винесення покарання суд має дотримуватися і врахувати наступні факти:

- врахувати ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення
- покарання має бути достатнім для виправлення порушника

- обставини які пом'якшують покарання (до них ми відносимо: з'явлення зі зізнанням; добровільне відшкодування завданого збитку або усунення заподіяної шкоди; надання медичної або іншої допомоги потерпілому безпосередньо після вчинення кримінального правопорушення; вчинення кримінального правопорушення неповнолітнім; вчинення кримінального правопорушення жінкою в стані вагітності; вчинення кримінального правопорушення внаслідок збігу тяжких особистих, сімейних чи інших обставин; вчинення кримінального правопорушення під впливом погрози, примусу або через матеріальну, службову чи іншу залежність; вчинення кримінального правопорушення під впливом сильного душевного хвилювання, викликаного жорстоким поведженням, або таким, що принижує честь і гідність особи, а також за наявності системного характеру такого поведження з боку потерпілого; вчинення кримінального правопорушення з перевищенням меж крайньої необхідності; виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації, поєднане з вчиненням кримінального правопорушення у випадках, передбачених цим Кодексом. {Джерело «Кримінальний кодекс України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234114?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BD%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85#n313>}

- обставини які можуть обтяжити покарання.

Беручі до уваги всі вище сказані фактори суд має винести вирок (в статті 98 Кримінального кодексу України вказані види покарань такі як : штраф, громадські роботи, виправні роботи, арешт, позбавлення волі на певний строк).

Висновок: Отже, неповнолітні особи вчиняють кримінальні правопорушення через: сімейну обстановку, вплив інших дорослих людей, аби самоствердитися між однолітками, та за соціальних мереж. І як результат несуть за це покарання, і збільшують статистику неповнолітніх осіб злочинців.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний кодекс України. Офіційний сайт - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/234114?find=1&text=%D0%BF%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BD%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96%D1%85#n611>
2. Пленум Верховного суду України .Постанова «Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06#Text>
3. Верховний суд України. Офіційний сайт «Судова практика у справах про злочини неповнолітніх і втягнення їх у злочинну діяльність» :[https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/\(documents\)/BC0631CD5091F1D6C2257B7C00453E96](https://www.viaduk.net/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/BC0631CD5091F1D6C2257B7C00453E96)

4. Укрінформ Мультимедійна платформа іномовлення України
:<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3258660-u-policii-porahuvali-skilki-zlociniv-skoili-diti-za-cotiri-misaci.html>

5. Городищенська громада Луцький район, Волинська область
Офіційний сайт: «Причини правопорушень серед дітей та відповідальність за їх скоєння: <https://gorodyshe.gr.org.ua/prychyny-pravoporushen-sered-ditej-ta-vidpovidalnist-za-yih-skoynnya/>

6. Китайгородська сільська рада .Хмельницька область, Кам'янець-Подільський район «Кримінальна відповідальність неповнолітніх»
:<https://kitaygorodska-gromada.gov.ua/news/1588152505/>